Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0161

Vastuuvelvollisuuden ja oikeuden varmistaminen vastauksena Venäjän jatkuviin hyökkäyksiin Ukrainan siviiliväestöä vastaan

Euroopan parlamentin päätöslauselma 30. huhtikuuta 2026 vastuuvelvollisuuden ja oikeuden varmistamisesta vastauksena Venäjän jatkuviin hyökkäyksiin Ukrainan siviiliväestöä vastaan (2026/2700(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Ukrainasta ja Venäjästä,

– ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan,

– ottaa huomioon vuonna 1949 tehdyt Geneven sopimukset ja niiden lisäpöytäkirjat,

– ottaa huomioon Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön,

– ottaa huomioon 25. kesäkuuta 2025 tehdyn Euroopan neuvoston ja Ukrainan välisen sopimuksen Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen perustamisesta,

– ottaa huomioon 26. kesäkuuta 2025, 18. joulukuuta 2025 ja 19. maaliskuuta 2026 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät,

– ottaa huomioon 2. maaliskuuta 2022 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman, jossa tuomittiin Venäjän hyökkäys Ukrainaan YK:n peruskirjan vastaisena, ja 14. marraskuuta 2022 annetun päätöslauselman Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyksen johdosta haettavien korvausten edistämisestä,

– ottaa huomioon Ukrainan kansainvälisen vaadekomission perustamista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen,

– ottaa huomioon Ukrainaan kohdistuneen hyökkäysrikoksen syytteeseenpanoon liittyvän kansainvälisen keskuksen perustamisen,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 136 artiklan 2 ja 4 kohdan,

A. ottaa huomioon, että on kulunut yli neljä vuotta siitä, kun Venäjä käynnisti laittoman, provosoimattoman ja perusteettoman täysimittaisen hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan ja jatkoi hyökkäystä, jonka se aloitti vuonna 2014 liittämällä Krimin Venäjään ja miehittämällä osia Donbassin alueesta, mikä loukkaa räikeästi Ukrainan suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta ja millä on vakavia humanitaarisia, taloudellisia, ympäristöön liittyviä ja alueellisia seurauksia; ottaa huomioon, että Venäjän hyökkäyssotaa ohjaa nationalistinen imperialistinen ideologia ja että se on osa laajempaa länteen ja sen etuihin ja arvoihin kohdistuvien tavoitteiden kokonaisuutta;

B. toteaa, että Venäjä on tahallisesti ja toistuvasti kohdistanut hyökkäyksiä siviiliväestöön ja -rakenteisiin, myös energiainfrastruktuuriin ja terveydenhuoltolaitoksiin, mikä rikkoo vakavasti kansainvälistä humanitaarista oikeutta, kuten Geneven sopimuksia ja Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussääntöä; toteaa, että kohdistamalla viime talvena toistuvasti iskuja Ukrainan siviilienergiainfrastruktuuriin Venäjä pakotti miljoonat ihmiset Ukrainassa selviytymään pakkasista ilman, että saatavilla oli riittävästi sähköä, lämmitystä ja juoksevaa vettä; ottaa huomioon, että jatkuvat ja järjestelmälliset iskut energiainfrastruktuuriin johtavat laajoihin sähkökatkoksiin, jotka haittaavat muun muassa sairaaloiden toimintaa ja keskeisiä palveluja ja vaarantavat näin siviiliväestön hengen;

C. ottaa huomioon, että Venäjän joukot ovat hiljattain kiihdyttäneet ilma- ja ohjushyökkäyksiään Ukrainan suuriin kaupunkeihin, kuten Kiovaan, Harkovaan, Dniproon, Odessaan ja Zaporižžjaan, mikä on johtanut merkittäviin siviiliuhreihin ja asuinalueiden laajaan tuhoutumiseen; ottaa huomioon, että Venäjä on huhtikuun 2026 aikana tehnyt ennennäkemättömän suuren määrän Ukrainaan kohdistuvia iskuja, joissa on kuollut vähintään 75 siviiliä ja loukkaantunut yli 400 henkeä; ottaa huomioon, että YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston mukaan 24. helmikuuta 2022 jälkeen yli 15 500 siviiliä on saanut surmansa ja loukkaantuneita on yli 43 000 ja että todelliset luvut ovat todennäköisesti vielä huomattavasti korkeampia;

D. toteaa, että Unicefin mukaan Ukrainassa on kuollut tai loukkaantunut yli 3 200 lasta, yli kolmannes ukrainalaislapsista elää edelleen poissa kotiseudultaan ja tuhansia kouluja ja oppilaitoksia on vaurioitunut tai tuhoutunut, minkä vuoksi kolmasosa lapsista ei voi osallistua kokopäiväisesti lähiopetukseen; ottaa huomioon, että Ukrainaa käsittelevä YK:n riippumaton kansainvälinen tutkintakomissio totesi maaliskuussa 2026, että Venäjän viranomaiset ovat syyllistyneet rikoksiin ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksiin ukrainalaislasten karkotusten, pakkosiirtojen ja tahdonvastaisten katoamisten toteutuksen myötä; toteaa, että EU on

toistuvasti vaatinut Venäjää ja Valko-Venäjää varmistamaan kaikkien karkotettujen ja siirrettyjen ukrainalaisten lasten ja muiden siviilien turvallisen paluun Ukrainaan ehdoitta; ottaa huomioon, että palautettujen lasten mukaan Venäjän viranomaiset kohdistivat heihin ”uudelleenkoulutustoimia”, joilla pyrittiin pyyhkimään pois heidän ukrainalainen identiteettinsä;

E. ottaa huomioon, että Maailman terveysjärjestö on 24. helmikuuta 2022 jälkeen dokumentoinut ainakin 2 881 hyökkäystä, jotka ovat kohdistuneet terveydenhuollon työntekijöihin, terveydenhuoltolaitoksiin, ambulansseihin ja lääkintävarastoihin eri puolilla Ukrainaa;

F. ottaa huomioon, että YK:n yleiskokous on tunnustanut, että Venäjä on saatettava vastuuseen kaikista kansainvälisen oikeuden loukkauksista Ukrainassa tai Ukrainaa vastaan ja sen on vastattava kansainvälisen oikeuden vastaisten tekojensa oikeudellisista seurauksista, mukaan lukien tällaisista teoista aiheutuneiden vahinkojen korvaaminen; ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen myös todenneen, että on perustettava kansainvälinen korvausmekanismi Venäjän federaation kansainvälisen oikeuden vastaisista teoista aiheutuneiden vahinkojen, menetysten tai vammojen korvaamiseksi;

G. ottaa huomioon, että Kansainvälinen rikostuomioistuin antoi maaliskuussa 2023 pidätysmääräykset Vladimir Putinista ja Maria Lvova-Belovasta sotarikoksesta, joka koskee ukrainalaisten lasten laittomia karkotuksia ja pakkosiirtoja; ottaa huomioon, että rikostuomioistuin antoi tämän jälkeen pidätysmääräykset neljästä venäläisestä korkean tason sotilashenkilöstä – Viktor Sokolovista, Sergei Kobylašista, Sergei Šoigusta ja Valeri Gerasimovista – joita syytetään iskuista siviilikohteisiin ja rikoksista ihmisyyttä vastaan;

H. toteaa, että Venäjä on järjestelmällisesti kohdistanut iskuja yli 1 700 ukrainalaiseen kulttuuriperintökohteeseen ja yli 2 500 kulttuuri-infrastruktuurikohteeseen, myös museoihin ja arkistoihin, ja vaurioittanut niitä, mikä on vastoin kulttuuriomaisuuden suojelemisesta aseellisen selkkauksen sattuessa vuonna 1954 tehtyä Haagin yleissopimusta; ottaa huomioon, että Ukrainassa on Unescon kirjaamien tietojen mukaan vaurioitettu yli 500:aa kulttuuriperintökohdetta erityisesti Venäjän toistuvien ohjus- ja drooni-iskujen seurauksena; toteaa, että osalla näistä kohteista on poikkeuksellista yleismaailmallista arvoa, kuten Pyhän Sofian katedraalilla Kiovassa ja Odessan historiallisella keskuksella, joka on Venäjän hyökkäyssodan välittömänä seurauksena kirjattu uhanalaisten maailmanperintökohteiden luetteloon; toteaa, että kulttuuri-identiteetin tahallinen tuhoaminen on tuonut lisäulottuvuuden Ukrainan kansalle aiheutettuun vahinkoon;

I. toteaa, että Venäjän jatkuva ohjusten ja droonien käyttö Ukrainan ydinlaitosten läheisyydessä, Tšernobylin sulkuvyöhyke mukaan lukien, joka on aiheuttanut vakavia vaurioita Tšernobylin

ydinvoimalan uudelle turvalliselle suojakuorelle, vaarantaa vakavasti ja jatkuvasti ydinturvallisuuden ja ydinturvajärjestelyt;

J. toteaa, että EU on vahvistanut jälleen olevansa sitoutunut toimiin, joilla varmistetaan täysi vastuuvelvollisuus sotarikoksista ja muista vakavimmista rikoksista, vaatinut jatkamaan toimia Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen ottamiseksi käyttöön ja on myös myöntänyt 10 miljoonan euron rahoitusosuuden tuomioistuimen institutionaalista, logistista ja toiminnallista perustaa valmistelevan ennakkoryhmän työn rahoittamiseksi;

K. ottaa huomioon, että EU allekirjoitti 16. joulukuuta 2025 Ukrainan kansainvälisen vaadekomission perustamista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen siviiliuhreille maksettavien korvausten mahdollistamiseksi; ottaa huomioon, että Ukrainan kansainvälinen vaadekomissio on määrä ottaa käyttöön Chișinăussa 14. toukokuuta 2026 pidettävän Euroopan neuvoston ministerikomitean 135. istunnon yhteydessä; ottaa huomioon, että vuonna 2023 perustettu vahinkorekisteri toimii rekisterinä Venäjän aiheuttamien vahinkojen korvauskelpoisille korvausvaatimuksille ja että se on ollut olennainen väline, jonka avulla Ukraina ja sen kansalaiset ovat voineet hakea korvauksia kansainvälisen oikeuden nojalla;

L. ottaa huomioon, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuin katsoi 9. heinäkuuta 2025 asiassa Ukraina ja Alankomaat v. Venäjä antamassaan tuomiossa, että Venäjä on vastuussa laajalle levinneistä ja räikeistä ihmisoikeusloukkauksista, jotka rikkovat Euroopan ihmisoikeussopimusta ja joita on aiheutunut Itä-Ukrainasta alkaneesta konfliktista vuodesta 2014 lähtien, mukaan lukien lennon MH17 alasampuminen heinäkuussa 2014;

M. katsoo, että minkään tulevan tulitauon tai rauhanprosessin ei saa antaa estää, viivästyttää tai heikentää käynnissä olevia ja tulevia vastuuseen saattamista koskevia menettelyjä; toteaa, että vastuuvelvollisuus ja rauha ovat toisiaan vahvistavia edellytyksiä ja perustuvat kansainväliseen oikeuteen;

1. tuomitsee jälleen mitä jyrkimmin Venäjän raa’an hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan, myös sen asuinalueisiin sekä siviili-infrastruktuuriin ja kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvat tahalliset iskut, ja tuomitsee jyrkästi Venäjän huhtikuussa 2026 siviileihin kohdistamat uudet tuhoisat hyökkäykset;

2. vaatii jälleen Venäjää lopettamaan välittömästi, kokonaan ja ehdoitta siviileihin ja siviili-infrastruktuuriin kohdistuvat iskunsa, vetämään kaikki sotilasjoukkonsa pois Ukrainan kansainvälisesti tunnustetulta alueelta, lopettamaan pakkosiirrot ja laittomat adoptiot, lopettamaan kidutuksen ja epäinhimillisen kohtelun käytön sekä vapauttamaan ja palauttamaan kaikki vangittuina olevat, siepatut ja laittomasti adoptoidut siviilit;

3. vahvistaa vankkumattoman solidaarisuutensa Ukrainan urhealle kansalle ja tukensa Ukrainan itsenäisyydelle, suvereniteetille ja alueelliselle koskemattomuudelle maan kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä ja korostaa Ukrainan luonnollista oikeutta puolustautumiseen YK:n peruskirjan 51 artiklan mukaisesti;

4. korostaa, että Venäjän hyökkäyssota rikkoo räikeästi kansainvälistä oikeutta ja YK:n peruskirjaa ja on samalla ennennäkemätön hyökkäys Euroopan turvallisuutta vastaan; korostaa, että Venäjän johtajat ja sen liittolaiset on saatettava vastuuseen rooleistaan hyökkäysrikoksessa, sotarikoksissa, rikoksissa ihmisyyttä vastaan ja muissa kansainvälisissä rikoksissa;

5. panee erittäin huolestuneena merkille, ettei Venäjän valtiota ja sen edeltäjää Neuvostoliittoa ole koskaan saatettu vastuuseen rikoksistaan, kuten Katynin joukkomurhasta, jota koskevia historiallisia tosiasioita Moskova pyrkii jälleen kerran vääristelemään vastoin vankkoja todisteita ja sen omia aiempia tunnustuksia, ja kokonaisten kansakuntien joukkokarkotuksista Siperiaan, mikä on vakiinnuttanut rankaisemattomuuden kulttuurin, jonka jatkumisesta ovat osoituksena ensimmäisen ja toisen Tšetšenian sodan aikana tehdyt sotarikokset, Venäjän hyökkäys Georgiaan vuonna 2008, sen sotilasoperaatio Syyriassa ja vuodesta 2014 lähtien Ukrainassa ja joka mahdollistaa edelleen julmuudet; katsoo, että Neuvostoliiton turvallisuuskoneiston pahamaineisen perustajan ja valtionterrorismin arkkitehdin Felix Dzeržinskin kaltaisten henkilöiden jatkuva ihannointi, josta on osoituksena federaation turvallisuuspalvelun akatemian äskettäinen nimeäminen hänen mukaansa, sekä Neuvostoliiton miehitettyjä kansoja ja nykyisen Venäjän federaation alueella asuvia kansoja vastaan tekemien rikosten järjestelmällinen kieltäminen, vääristeleminen ja jopa oikeuttaminen, ovat tämän rankaisemattomuuden kulttuurin nimenomaista jatkumista ja antavat selkeän kuvan arvoista, joita Venäjän valta-asemassa olevat henkilöt vaalivat; katsoo siksi, että Venäjän Ukrainassa harjoittama julmuus, jota ohjaavat poliittinen johto ja korkeimmat sotilaalliset rakenteet yhteiskunnan vaikutusvaltaisten ryhmien tuella, on luonteeltaan järjestelmällistä ja heijastaa syvään juurtunutta imperialistista toimintapolitiikkaa, johon väkivalta, sortotoimet ja verenvuodatus kuuluvat erottamattomina osina; varoittaa, että ellei vastuuvelvollisuutta nyt varmisteta määrätietoisesti ja täytäntöönpanokelpoisella tavalla, odotukset toiminnan muuttumisesta tulevaisuudessa olisivat paitsi perusteettomia myös vaarallisen naiiveja;

6. pitää valitettavana, että kansainväliset toimet eivät ole vielä olleet riittäviä Venäjän hyökkäyksen lopettamiseksi; kehottaa EU:ta, sen jäsenvaltioita ja sen kumppaneita lisäämään Venäjään kohdistuvaa painetta sekä kasvattamaan massiivisesti sotilaallista tukeaan Ukrainalle erityisesti ilmapuolustuksen ja kaukovaikuttamiskyvyn alalla, jotta voidaan suojella Ukrainan siviiliväestöä ja kriittistä infrastruktuuria;

7. antaa YK:n Ukrainaa käsittelevälle riippumattomalle kansainväliselle tutkintakomissiolle tunnustusta sen väitettyjen ihmisoikeusloukkausten ja -rikkomusten, kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkausten ja niihin liittyvien rikosten tutkintaan liittyvästä työstä ja panee tyytyväisenä merkille sen toimeksiannon jatkamisen; torjuu jyrkästi Venäjän väitteet, joiden mukaan se kohdistaa iskunsa ainoastaan sotilaskohteisiin; muistuttaa tutkintakomission havainnoista, joiden mukaan Venäjän joukot ovat kohdistaneet järjestelmällisesti iskuja siviileihin ja siviilikohteisiin;

8. tukee Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen perustamista ja sen nopeaa toimintaan saattamista ja kannustaa kaikkia EU:n jäsenvaltioita liittymään siihen; on tyytyväinen Alankomaiden sitoumukseen toimia erityistuomioistuimen isäntävaltiona sen alkuvaiheessa ja kannustaa tehostamaan toimia toisen vaiheen isäntävaltiona toimimista koskevan tarjouksen viimeistelemiseksi; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan jatkossakin Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäysrikosta käsittelevän erityistuomioistuimen perustamista, varmistamaan, että se saatetaan toimintaan mahdollisimman nopeasti, ja pyrkimään saamaan sille laajempaa kansainvälistä tukea;

9. antaa Eurojustille ja sen yhteiselle tutkintaryhmälle tunnustusta näiden ratkaisevasta roolista Ukrainassa tehtyihin rikoksiin liittyvän vastuuvelvollisuuden tukemisessa; kehottaa komissiota varmistamaan, että Ukrainaan kohdistuvan hyökkäysrikoksen syytteeseenpanoon liittyvän kansainvälisen keskuksen rahoitusta jatketaan joulukuun 2026 jälkeen, jotta varmistetaan, että kaikki kerätyt todisteet ovat edelleen täysin siirrettävissä tulevaan erityistuomioistuimeen;

10. antaa tunnustusta ukrainalaisille ja kansainvälisille kansalaisyhteiskunnan organisaatioille, jotka seuraavat ja dokumentoivat Venäjän Ukrainassa tekemiä sotarikoksia sekä tukevat uhreja ja todistajia; suhtautuu myönteisesti Ukrainassa toteutettavan siviiliturvallisuusalan uudistamista koskevan EU:n neuvontaoperaation erikseen ja hirmutekoja käsittelevän neuvoa-antavan ryhmän puitteissa antamaan jatkuvaan tukeen, jolla on keskeinen rooli vastuuvelvollisuusmekanismien vahvistamisessa;

11. korostaa, että vastuuvelvollisuuden on ulotuttava kaikkiin sellaisessa asemassa oleviin, että he voivat johtaa hyökkäysrikosta tai mahdollistaa sen, mukaan lukien johtavat poliittiset, sotilaalliset ja oikeudelliset toimijat; korostaa tähän liittyen, että tällaisen vastuuvelvollisuuden olisi koskettava myös Venäjän federaation perustuslakituomioistuimen tuomareita ja duuman jäseniä, jotka hyväksyivät päätöksillään Ukrainan alueiden liittämisen Venäjään ja jotka ovat siten suoraan myötävaikuttaneet siihen, että hyökkäysrikoksen toteuttaminen on mahdollista, ja että etusijalle olisi asetettava suurimmassa vastuussa olevat;

12. korostaa antavansa täyden tukensa Kansainvälisen rikostuomioistuimen tutkinnalle, joka koskee väitteitä Ukrainassa tehdyistä sotarikoksista, rikoksista ihmisyyttä vastaan tai joukkotuhonnasta; muistuttaa, että jäsenvaltiot ovat Rooman perussäännön nojalla velvollisia pidättämään ja luovuttamaan alueelleen saapuvat henkilöt, joista Kansainvälinen rikostuomioistuin on antanut pidätysmääräyksen; ilmaisee äärimmäisen huolensa pakotteista, joita Yhdysvallat on asettanut Kansainväliselle rikostuomioistuimelle ja sen syyttäjille, tuomareille ja henkilöstölle, koska ne heikentävät kaikkia sen meneillään olevia tutkinta- ja syytetoimia ja ovat vakava hyökkäys kansainvälistä oikeusjärjestelmää vastaan; kehottaa komissiota ottamaan kiireellisesti käyttöön ulkomaisen lainsäädännön vaikutukset estävän säädöksen sekä jäsenvaltioita lisäämään kiireellisesti diplomaattisia toimiaan Kansainvälisen rikostuomioistuimen suojelemiseksi ja turvaamiseksi, sillä se on kansainvälisen oikeusjärjestelmän välttämättömän kulmakivi;

13. tuomitsee Venäjän harjoittaman varastetun viljan viennin Ukrainan miehitetyiltä alueilta ja korostaa, että tällainen takavarikointi voi olla sotarikos; kehottaa ryhtymään välittömiin toimiin laittomasti takavarikoidun viljan viennin ja kaupan pysäyttämiseksi;

14. ilmaisee tukensa sille, että EU:sta tulee Ukrainan kansainvälisen vaadekomission täysjäsen; kehottaa jäsenvaltioita saattamaan nopeasti päätökseen kaikki liittymisensä edellyttämät viralliset menettelyt ja siten mahdollistamaan sen, että kansainvälinen vaadekomissio voi aloittaa työnsä nopeasti;

15. korostaa, että tarvitaan kaikkien vastuuvelvollisuusmekanismien tehokasta koordinointia päällekkäisten toimien välttämiseksi ja tehokkuuden varmistamiseksi sekä uhreihin ja todistajiin kohdistuvien kielteisten vaikutusten minimoimiseksi;

16. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa ja EU:ta perustamaan EU:n edustuston Haagissa sijaitseviin kansainvälisiin järjestöihin, joihin tällä hetkellä kuuluvat Kansainvälinen rikostuomioistuin, Kansainvälinen tuomioistuin ja Kemiallisten aseiden kieltojärjestö, muun muassa sen varmistamiseksi, että EU osallistuu tehokkaasti Haagiin perustettavien tärkeiden uusien kansainvälisten elinten toimintaan;

17. on tyytyväinen, että neuvosto hyväksyi viimein EU:n 90 miljardin euron lainan Ukrainalle; odottaa komission helmikuun 2026 täysistunnossa antamien selvennysten mukaisesti, että pakettiin sisältyvä tukilainan perustamisesta annetun asetuksen[1] 13 artiklan

---

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2026/467, annettu 24. helmikuuta 2026, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Ukrainan tukilainan perustamiseksi vuosiksi 2026 ja 2027 (EUVL L, 2026/467, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).

5 kohdassa säädetyn poikkeusjärjestelyn mukainen jousto pannaan asianmukaisesti täytäntöön; kehottaa jälleen etsimään laillisia keinoja käyttää EU:n pakotteiden nojalla pysäytettyihin Venäjän valtion varoihin liittyviä käteisvaroja Ukrainan puolustuksen ja jälleenrakentamisen tukemiseen muun muassa maksamalla korvauksia Ukrainan kansainvälisen vaadekomission puitteissa sekä muiden painopisteiden ohella rahoittamaan Venäjän droonihyökkäysten vaurioittaman Tšernobylin ydinvoimalan uuden turvallisen suojakuoren kunnostamista;

18. panee tyytyväisenä merkille Venäjän vastaisen 20. pakotepaketin hyväksymisen; panee merkille pakotteiden kiertämisen vastaisen välineen käytön estämään viennin yhteydessä tapahtuvat arkaluonteisten teknologioiden tarkoituksenvastaiset siirrot EU:n ulkopuolisten maiden kautta; edellyttää, että mitään pakotteita ei poisteta ennen kuin neuvotteluissa on saatu aikaan rauhansopimus ja se on pantu kestävällä tavalla täytäntöön; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita puuttumaan järjestelmällisesti pakotteiden kiertämiseen;

19. kehottaa neuvostoa ja komissiota varmistamaan, että EU:n Venäjän vastaisia pakotteita jatketaan tinkimättä ja että niitä laajennetaan edelleen koskemaan kaikkia henkilöitä ja yhteisöjä, joiden päätökset ovat mahdollistaneet Ukrainan siviiliväestöön kohdistettujen sotarikosten ja muiden vakavien rikosten tekemisen tai myötävaikuttaneet niihin;

20. kehottaa EU:n toimielimiä ja elimiä ja erityisesti Euroopan ulkosuhdehallintoa tekemään yhteistyötä Ukrainan viranomaisten kanssa ja johtamaan Euroopassa ja maailmanlaajuisesti aktiivista viestintäkampanjaa, jotta voidaan lisätä tietoisuutta Venäjän ja sen liittolaisten tekemistä sotarikoksista ja saada tukea vastuuvelvollisuudelle ja oikeuden toteutumiselle;

21. toteaa jälleen, että ukrainalaislasten laittomat karkotukset ja pakkosiirrot rikkovat vakavasti kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja loukkaavat räikeästi ihmisoikeuksia; panee tyytyväisenä merkille komission aloitteen isännöidä yhdessä Ukrainan ja Kanadan kanssa Brysselissä toukokuussa 2026 järjestettävää ukrainalaislasten palauttamista edistävän kansainvälisen liittoutuman korkean tason kokousta; kehottaa jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole kansainvälisen liittouman jäseniä, liittymään siihen viipymättä;

22. tuomitsee Venäjän järjestelmälliset yritykset pyyhkiä pois Ukrainan historia, kulttuuri, kieli ja identiteetti; muistuttaa, että Venäjän hyökkäyksen aiheuttaman tuhon laajuus on edelleen valtava ja että Ukrainan kulttuuri-infrastruktuurille ja -perinnölle huhtikuuhun 2026 mennessä aiheutuneiden välittömien vahinkojen arvioidaan olevan yli 4 miljardia euroa;

23. korostaa, että Venäjän hyökkäyssota sekä teollisuus- ja energiainfrastruktuuriin kohdistetut iskut ovat aiheuttaneet Ukrainan ympäristölle vakavia ja pitkäaikaisia vahinkoja, mukaan lukien ekosysteemien tuhoutuminen sekä veden ja maaperän saastuminen; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita antamaan tukensa toimenpiteille, joilla dokumentoidaan Venäjän sodan aiheuttamat ympäristötuhot, ja tukemaan toimia, joilla turvataan vastuuvelvollisuus ja korvausten maksaminen;

24. vahvistaa uudelleen EU:n horjumattoman sitoutumisen Ukrainan jälleenrakennukseen ja toteaa jälleen olevansa valmis osallistumaan Ukrainan talouden sekä siviili-infrastruktuurin ja kriittisen infrastruktuurin jälleenrakentamiseen; korostaa Ukrainan tukivälineen strategista merkitystä lujitettaessa Ukrainan selviytymiskykyä, vauhditettaessa sen elpymistä ja tuettaessa sen matkaa kohti kestävää kehitystä ja EU-jäsenyyttä;

25. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Ukrainan presidentille, hallitukselle ja Verhovna Radalle, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille, Euroopan neuvostolle, Yhdysvaltojen kongressille, Kansainväliselle rikostuomioistuimelle ja Venäjän johdolle.